

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS

Antopäivä
19.10.2011
Taltionumero
3005
Diaarinumero
1196/3/11

1 (5)

Asia Vammaispalvelua koskeva valitus

Valittaja A

Päätös, jota valitus koskee

Turun hallinto-oikeus 11.3.2011 nro 11/0162/2

Asian aikaisempi käsittely

X:n perusturvalautakunnan alainen viranhaltija on 13.10.2010 hylännyt A:n vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (vammaispalvelulaki) mukaisen kuljetuspalvelua koskevan hakemuksen.

X:n perusturvalautakunta on päätöksellään 23.11.2010 hylännyt A:n oikaisuvaatimuksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Turun hallinto-oikeus on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt A:n valituksen.

Hallinto-oikeus on perustellut päätöstään seuraavasti:

Vammaispalvelulain mukaan kunnan on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle kohtuulliset kuljetuspalvelut niihin liittyvine saattajapalveluineen, jos henkilö vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista.

Vammaispalveluasetuksen mukaan kuljetuspalveluihin niihin liittyvine saattajapalveluineen kuuluu vaikeavammaisen henkilön työssäkäymisen, opiskelun, asioimisen, yhteiskunnallisen osallistumisen, virkistykseen tai muun sellaisen syyn vuoksi tarpeelliset, jokapäiväiseen elämään kuuluvat kuljetukset. Jokapäiväiseen elämään kuuluvia kuljetuksia ovat vaikeavammaisen henkilön asuinkunnan alueella tapahtuvat tai lähikuntiin ulottuvat kuljetukset.

Asiassa saatu selvitys

A on lyhytkasvuinen noin 130 senttimetriä pitkä työssä käyvä nainen. Lyhytkasvuisuuteen kuuluu vaikeita nivelten virheasentoja ja kampurajalat. Hän pystyy ortopedisten tukikenkien avulla liikkumaan tasaisella, kuivalla alustalla korkeintaan 50 metriä. Hän on aloittanut opinnot ammattikorkeakoulussa Y:n kunnassa elokuussa 2010. Etäisyys X:n kunnasta ammattikorkeakouluun on noin 80 kilometriä. Opinnot suoritetaan paljolti virtuaalisessa oppimisympäristössä, jolloin lähiopiskelupäiviä Y:n kunnassa on kahdesta neljään perjantai- ja lauantaipäivänä kuukaudessa. Opinnot kestävät kaksi vuotta. Hän pyrkii käyttämään suurimpaan osaan matkoista omaa autoaan, minkä takia hän on hakenut vammaispalvelulain mukaisia kuljetuspalveluja vain noin puoleen matkoista. Pitkät ajomatkat rasittavat kuitenkin niskaa ja hartioita. NDT-Bobath-fysioterapeutti on lausunnossaan 13.12.2010 todennut, ettei tämän takia suosittele A:lle pitkiä ajomatkoja etenkin jos hän joutuu ajomatkojen jälkeen istumaan tunteja luennoilla. Myös kuntoutuskeskuksen kuntoutusselosteen yhteenvedossa on todettu autolla ajon kuormittavan huomattavasti A:n niskahartiaseutua.

Johtopäätökset

Lähikuntaa ei voida määritellä yksinomaan siten, että se koskisi vain naapurikuntaa, maantieteellisiä rajakuntaa. Lähikunta voidaan määritellä toiminnallisena lähikuntana, jolloin on otettava käsitettä laajentavina seikkoina huomioon vaikeavammaisen henkilön esittämä yksilöllinen kuljetustarve sekä tarve sellaisiin yleensä saatavilla oleviin palveluihin, joita ei asuinkunnan tai naapurikunnan alueella ole. Tällaisissa tilanteissa etäisyys ei saa kuitenkaan olla kohtuuttoman pitkä.

Tradenomiksi opiskelu on mahdollista myös esimerkiksi Turussa. Asiassa ei ole ilmennyt, että A:n olisi vammaisuutensa takia opiskeltava nimenomaan Y:n kunnassa. Näissä oloissa perusturvalautakunta on voinut katsoa, etteivät kohtuulliset kuljetuspalvelut ulotu Y:n kuntaan tehtäviin matkoihin.

Hallinto-oikeuden soveltamat oikeusohjeet

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 8 § 2 momentti

Asetus vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 4 § 1 ja 2 momentti

Käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

A on valituksessaan vaatinut, että hallinto-oikeuden päätös kumotaan. *A*:n yksilöllisiä tarpeita ei ole otettu riittävästi huomioon. Ammattikorkeakoulussa toteutettu opiskelu on *A*:lle selkeästi sopivin vaihtoehto. Opiskelu toteutetaan nopeutettuna kahdessa vuodessa, kun taas Turussa opiskelu kestää kolme ja puoli vuotta. Turussa opiskelu edellyttää koulussa tapahtuvaa opiskelua 8–12 iltaa kuukaudessa työpäivän jälkeen. *Y*:n kunnassa opiskelussa käytetään enemmän etäopintomahdollisuuksia ja läsnäolopäiviä on 2–4 perjantai- ja/tai lauantapäivää kuukaudessa. Opiskelun aiheuttaman fyysisen rasituksen *A* pystyy nykyisessä oppilaitoksessa jakamaan selkeästi paremmin myös suhteessa ansiotyöhönsä. Näiden yksilöllisten, vammasta johtuvien syiden vuoksi hän on valinnut kyseisen opiskelupaikan. *Y*:n kunnassa sijaitseva ammattikorkeakoulu on *A*:lle hänen yksilöllisistä vaikeavammaisen opiskelijan tarpeistaan johtuen niin sanottu toiminnallinen lähikunta.

X:n perusturvalautakunta on selityksessään lausunut, että *A*:n kuljetuspalvelupäätöstä tehtäessä tarpeen arvioinnin lisäksi huomioon on otettu opiskelupaikan valinnan mahdollisuus sekä lähikuntamääritelmä. Näin on päädytty ratkaisuun, että kuljetuspalvelua opiskelumatkoihin ei myönnetä, koska *Y*:n kuntaa ei sen etäisyys *X*:n kunnasta, noin 80 kilometriä, huomioon ottaen voida pitää sellaisena vammaispalveluasetuksen 4 §:ssä tarkoitettuna lähikuntana, johon suuntautuvat opiskelumatkat kunnan on vammaispalvelulain mukaan järjestettävä. *Y*:n kuntaa ei myöskään voida pitää toiminnallisena lähikuntana, sillä *X*:n naapurikunnassa Turussa on saatavana *A*:n tarvitsemat palvelut. Hänen vammansa eivät estä hänen opiskeluaan Turussa.

A on vastaselityksessään lausunut, että hänen fyysinen kuntonsa ei kestäisi opiskelua Turun ammattikorkeakoulussa, jolloin hän joutuisi istumaan 3–4 iltaa viikossa työpäivän päälle koulussa ja sen lisäksi olisi vielä tehtävät ja lukeminen kotona. Hänellä on Kelan vaikeavammaisen avokuntoutusta kolme kertaa viikossa, mitä olisi myös vaikea sovittaa yhteen mainitun opiskelun kanssa.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian. Valitus hylätään. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muuteta.

Perustelut

Kun otetaan huomioon edellä ilmenevät hallinto-oikeuden päätöksen perustelut ja perusteluissa mainitut oikeusohjeet sekä korkeimmassa hallinto-oikeudessa esitetyt vaatimukset ja asiassa saatu selvitys, hallinto-oikeuden päätöksen muuttamiseen ei ole perusteita.

Tätä kaikki asianomaiset noudattakoot.

Korkein hallinto-oikeus:

Kari Kuusiniemi

Timo Viherkenttä

Alice Guimaraes-Purokoski

Maarit Lindroos-Kokkonen (t)

Tuomas Lehtonen

Asian esittelijä,
esittelijäneuvos Marja-Terttu Savolainen

Jakelu

Päätös	A, maksutta
Jäljennös	Turun hallinto-oikeus
	X:n perusturvalautakunta